

Sygn. akt III RC 68/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący sędzia Marek Szcześniak

Protokolant st.sekr.sądowy Karol Kotoński

Po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2021 r. w Toruniu.

przy udziale -

sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko A. K. (1)

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. ustanawia z dniem 31.01.2020r. rozdzielność majątkową pomiędzy M. K. (1) i A. K. (1), którzy od dnia (...) pozostają w związku małżeńskim, dla którego w Urzędzie Stanu Cywilnego w T. wydano akt małżeństwa o numerze (...),

II. zasądza od A. K. (1) na rzecz M. K. (1) kwotę 937 zł (dziewięćset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III RC 68/20

UZASADNIENIE

M. K. (1) w dniu 31.01.2020r. wniósł pozew przeciwko A. K. (1) domagając się ustanowienia rozdzielności majątkowej z dniem wniesienia pozwu wskazując m.in., iż strony w dniu (...) zawarły związek małżeński, z uwagi na rozpad małżeństwa powód wyprowadził się ze wspólnego domu pod koniec września 2019r. Od tego momentu strony pozostają w faktycznej separacji, nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, ustała między nimi więź emocjonalna i fizyczna. Przed Sądem Okręgowym w (...) toczy się postępowanie rozwodowe stron, zainicjowane pozew powoda z dnia 06.11.2019r. Powód nie ma możliwości współdziałania z pozwaną w zarządzie majątkiem wspólnym, albowiem strony poza sprawami dzieci nie mają ze sobą kontaktu, każda ze stron korzysta ze składników majątku wspólnego które ma w swoim posiadaniu. Powód zamieszkuje w wynajętym lokalu, użytkuje samochód oraz inne ruchome składniki majątkowe stanowiące m.in. wyposażenie jego biura. Pozwana zamieszkuje z dziećmi we wspólnym domu stron w R., korzysta z wszystkich ruchomości znajdujących się w domu oraz z drugiego samochodu. Obie strony prowadzą własne działalności gospodarcze, z których rozliczają się oddzielnie, każda ze stron osobno zarządza swoimi dochodami nie informując się wzajemnie o ich wysokości oraz sposobie ich przeznaczenia. Powód z uwagi na fakt, iż jest współwłaścicielem domu, w którym zamieszkuje pozwana, przez wzgląd na dzieci, zwraca połowę kosztów utrzymania domu. Powód nie posiada żadnej wiedzy czy pozwana zaciąga zobowiązania finansowe, albowiem strony nie utrzymują ze sobą kontaktu w tym zakresie. Złożony został ponadto wniosek o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k.3-11).

W odpowiedzi na pozew pozwana A. K. (1) wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała m.in. iż w jej ocenie nie istnieje między stronami stan faktycznej separacji. Powód interesuje się życiem pozwanej, chce w nim uczestniczyć, chce przyjeżdżać codziennie do domu i zachowywać się jak domownik. W ocenie pozwanej, złożenie przez powoda pozwu rozwodowego nie potwierdza

trwałego i zupełnego rozkładu pożycia, separacji faktycznej, czy ustania więzi emocjonalnej i majątkowej. Strony pozostają ze sobą w kontakcie, spotykają się kilka razy dziennie, na bieżąco wymieniają się informacjami dotyczącymi majątku lub dzieci. Strony w dalszym ciągu korzystają z wspólnego konta, z którego opłacają rachunki oraz czesne za szkołę dzieci. Część przelewów to zlecenie stałe, część przelewów wykonuje powód a część pozwana. Zarząd domem sprowadza się do zapłaty ok. 5 rachunków. Ruchomości w miejscu prowadzenia działalności podlegają samodzielnemu zarządowi. Pozwana wskazała, że powód samowolnie dokonał podziału majątku wspólnego, zabrał większość kluczy do domu, dokumentów dotyczących domu i ruchomości, m.in. książki pojazdów, kluczyki. Strony prowadziły kancelarie prawne korzystając ze wspólnego lokalu i jego wyposażenia, oraz wspólnej strony internetowej, strony na F., serwera, domeny czy systemu informacji prawnej. Powód samowolnie i bez zgody pozwanej zabrał do swojej dyspozycji wszystkie te składniki majątku wspólnego. Ponadto powód ma do dyspozycji większy samochód, a z majątku wspólnego finansowane jest mieszkanie, lokal biurowy na S. oraz dwa miejsca parkingowe. Pozwana żyje oszczędnie, nie trwoni majątku. Powód przez wiele ostatnich lat starał się wyprowadzać aktywa z majątku wspólnego na własną korzyść i m.in. zakładał oddzielne konta na które regularnie przelewał pieniądze, wypłacał znaczne sumy w gotówce, wszystkie samochody i ruchomości rejestrował na siebie, a wszystkich klientów kierował do swojej działalności. Powód oszukiwał pozwaną w życiu osobistym i od dłuższego czasu przygotowywał się materialnie do rozwodu, kosztem majątku wspólnego, a jego działania miały prowadzić do zachwiania równowagi ekonomicznej pomiędzy małżonkami. (k.35-66)

Sąd ustalił co następuje

M. K. (1) i A. K. (1) od dnia (...) pozostają w związku małżeńskim.

(dowód: odpis aktu małżeństwa k. 9)

Posiadają dwoje dzieci: M. K. (2) ur. (...) i M. K. (3) ur. (...)

M. K. (1) i A. K. (1) są współwłaścicielami nieruchomości położonej w R. przy ulicy (...). W dniu 27.09.2019r. powód opuścił nieruchomość w R., zabierając ze sobą niezbędne rzeczy i zamieszkał w wynajmowanym mieszkaniu, pozwana wraz z dziećmi zamieszkuje nadal w R.. Pozwana po opuszczeniu domu przez powoda zmieniła zamki w drzwiach oraz w furcie, zmieniła częstotliwość klucza do bramy wjazdowej oraz zmieniła kod alarmu.

Przed Sądem Okręgowym w (...) toczy się sprawa rozwodowa stron zarejestrowana pod sygnaturą akt (...). Oboje małżonkowie – w toku prowadzonej sprawy rozwodowej – wnoszą o rozwiązanie ich małżeństwa przez rozwód.

M. K. (1) i A. K. (1) nie zawierali majątkowych umów małżeńskich.

Każdy z małżonków prowadzi swoją działalność gospodarczą.

Wyrokiem z dnia 18.01.2021r. wydanym w sprawie (...) Sąd Rejonowy w (...) oddalił powództwo M. K. (1) przeciwko A. K. (1) o przywrócenie naruszonego posiadania nieruchomości położonej w R. przy ul. (...). W dniu 28.05.2021r. w sprawie (...) Sąd Okręgowy w (...) oddalił apelację M. K. (1) przeciwko A. K. (1) o naruszenie posiadania.

(okoliczności bezsporne k.4-5,10-11,33-34)

(dowód: odpis pozwu w sprawie o przywróceniu posiadania k. 108-113

odpis odpowiedzi na pozew w spr. o przywrócenie posiadania k.114-117

wyrok SR w Toruniu z 18.01.2021r. w sprawie (...) k.118-123

wyrok SO w (...) z 28.05.2021r. w sprawie (...) k. 124)

Powód M. K. (1) w 2019r. osiągnął dochód w wysokości (...) zł, w 2020r. w wysokości (...) zł.

Pozwana A. K. (1) w 2019r. osiągnęła dochód w wysokości (...) zł, w 2020r. w wysokości (...) zł.

(dowód: zeznanie podatkowe PIT-36L i PIT/B M. K. za 2019r. k.152-157

zeznanie podatkowe PIT-36L i PIT/B M. K. za 2020r. k.158-158

zeznanie podatkowe PIT-28 A. K. za 2019r. k.159-161

zeznanie podatkowe PIT-36 A. K. za 2019r. k.163-168

zeznanie podatkowe PIT-28 A. K. za 2020r. k.170-172

zeznanie podatkowe PIT-36 A. K. za 2020r. k.174-180)

Powód w chwili zawarcia małżeństwa posiadał mieszkanie w Ś. nad W. i które posiada nadal. Pozwana posiadała dom położony w T. przy ulicy (...), mieszkanie położone w T. przy ulicy (...) oraz samochód osobowy marki T. (...).

Po ślubie strony mieszkały w mieszkaniu należącym do pozwanej położonym w T. przy ulicy (...). Budowę domu w R. strony rozpoczęły w 2006r. a zakończyły w 2007r. Budowa finansowała była z majątku wspólnego stron.

Pozwany od 2004r. jest (...). Pracował w (...) pozwanej od momentu otwarcia przez nią (...) (...). Wydatki dotyczące uzyskania przez powoda uprawnień zawodowych strony ponosiły wspólnie z majątku wspólnego. M. K. (1) uzyskał uprawnienia (...) pod koniec 2012r. W kwietniu 2013r. otworzył (...) (...), która mieściła się w T. przy ulicy (...). W umowie najmu zawarł możliwość korzystania przez pozwaną z w/w lokalu.

A. K. (1) prowadzi (...) (...) zlokalizowaną w T. przy ulicy (...) od 2008r.

Od 2013r. strony prowadziły odrębne działalności gospodarcze. Każda ze stron posiadała własne grono klientów. Na wspólne konto stron wpływa jedynie kwota 3.000 zł przelewana przez powoda, z której strony opłacają rachunki związane z domem w R.. W sytuacji gdy brakuje pieniędzy, resztę dopłaca pozwana z swojego konta firmowego.

Oprócz środków wpłacanych przez powoda, na wspólne konto stron wpływają środki z programu 500+.

Pierwsza umowa o ochronę domu położonego w R. była zawarta przez powoda za zgodą i wiedzą żony w 2007r. na czas nieoznaczony, pozwana zawarła drugą umowę bez wiedzy i zgody powoda w 2020r.

A. K. (1) korzysta z samochodu osobowego N. (...), natomiast M. K. (1) korzysta z samochodu osobowego N. (...).

Pomimo próśb powoda A. K. (1) nie pojechała na przegląd gwarancyjny samochodu marki N. (...) do serwisu producenta. Przegląd miał odbyć się do 09.05.2020r., jego brak stanowi podstawę do utraty gwarancji.

(okoliczności bezsporne k.33-34,35-65,70-71,105-106,107,125-127,134-144,194-217)

(dowód: zeznania świadka J. D. k. 183-184

zeznania świadka J. H. k. 184-187

zeznania świadka I. H. k. 187-188,189-190

odpis protokołu rozprawy z dnia 06.12.2019r. w sprawie (...) k. 228-229,

odpis protokołu rozprawy z dnia 11.02.2020r. w sprawie (...) k. 230-238,

odpis protokołu rozprawy z dnia 10.03.2020r. w sprawie (...) k. 239-243)

zeznania M. K. (1) k. 245-247

zeznania A. K. (1) k. 247-249)

Sąd uważa, że następuje

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zeznań świadków i stron procesu, które uznano za wiarygodne, gdyż dotyczyły zdarzeń znanych tym osobom bezpośrednio, a także były spójne, logiczne i wzajemnie uzupełniały się, a ponadto znalazły potwierdzenie, w odpowiednim zakresie, w stosownych dokumentach których wiarygodność nie została podważona.

Zgodnie z art. 230 kodeksu postępowania cywilnego uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie i pismach procesowych złożonych w sprawie, oraz przytoczone przez strony procesu w ramach informacyjnego wysłuchania, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym.

Stosownie do treści art. 52 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej.

W myśl § 2 w/w artykułu rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia, przy czym w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

W doktrynie i judykaturze występuje jednolity pogląd, że „jednym z ważnych powodów w rozumieniu art. 52 § 1 kro może być uznana taka separacja faktyczna małżonków, która uniemożliwia im lub znacznie utrudnia współdziałanie w zarządzie ich majątkiem wspólnym (por. wyrok SN z 13.01.2000 r., II CKN 1070/98, LEX nr 50872).”

(Grzegorz Jędrejek „Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz”, Wydawnictwo Wolters Kluwer, wydanie 2, Warszawa 2017, str. 405-406)

Ponadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13.05.1997r., III CKN 51/97 (OSNC z 1997r., Nr 12, poz. 194) wskazał, iż separacja faktyczna małżonków, uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym, może stanowić ważny powód zniesienia przez sąd wspólności majątkowej małżeńskiej. Z żądaniem może wystąpić również małżonek, który jest wyłącznie winny separacji. Wina jego, jak też wzgląd na dobro rodziny lub pozwanego małżonka, powinny być brane pod uwagę jedynie przy ocenie żądania zniesienia wspólności z punktu widzenia zasad współżycia społecznego (art. 5 kc).

Analiza materiału procesowego zgromadzonego w niniejszej sprawie prowadzi do wniosku, iż stan separacji, istniejący pomiędzy małżonkami od momentu wyprowadzenia się powoda M. K. (1) z wspólnego domu w R. pod koniec września 2019r., znacznie utrudnia małżonkom zarząd majątkiem wspólnym.

W dniu 06.11.2019r. powód złożył w Sądzie Okręgowym w (...) pozew o rozwód.

M. K. (1) i A. K. (1) od momentu wyprowadzenia się powoda M. K. (1) z wspólnego domu stron położonego w R. pod koniec września 2019r. praktycznie ze sobą nie rozmawiają w kwestiach dotyczących zarządu majątkiem wspólnym, oraz nie informują się o dokonywanych czynnościach zarządu majątkiem.

Przykładowo w 2020r. A. K. (1) samodzielnie zawarła umowę z firmą ochroniarską celem ochrony wspólnego domu stron położonego w R.. Kolejnym przykładem jest brak, mimo próśb powoda, udania się na przegląd gwarancyjny samochodu marki N. (...) do serwisu producenta. Przegląd miał odbyć się do 09.05.2020r., jego brak stanowi podstawę do utraty gwarancji. Pozwana wymieniła zamki w drzwiach w domu wspólnego stron, a także kod dostępu do bramy, nie przekazując mężowi kluczy, ani nowego kodu dostępu.

Należy dodać, że ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego ani z dobrem rodziny, gdyż oboje małżonkowie – w toku prowadzonej sprawy rozwodowej – wnoszą o rozwiązanie ich małżeństwa przez rozwód. Ponadto w toku niniejszej sprawy nie zostało wykazane, że M. K. (1) jest osobą wyłącznie winną separacji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy w Toruniu na podstawie art. 52 § 1 i 2 kro uwzględnił powództwo, orzekając jak w punkcie I sentencji.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na mocy art. 98 § 1 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, orzekając jak w punkcie II sentencji wyroku.

Do kosztów procesu zaliczono, w trybie art. 98 § 3 kpc, poniesioną opłatę sądową od pozwu w wysokości 200 zł. (k.6).

Wynagrodzenie pełnomocnika powoda, będącego radcą prawnym, ustalono w wysokości 720 zł, tj. w stawce minimalnej, na mocy § 4 ust. 1 pkt 7, § 15 ust. 1 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz. 265).

Ponieważ zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 12.03.2003r. (III CZP 2/03, OSNC z 2003r., nr 12, poz. 161) że „do kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 kpc) strony reprezentowanej przez adwokata podlega zaliczeniu wydatek poniesiony przez nią w związku z koniecznością uiszczenia opłaty skarbowej od dokumentu stwierdzającego ustanowienie pełnomocnika”, to do kosztów procesu doliczono także kwotę 17zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa dla radcy prawnego w niniejszej sprawie (k.8).

W rezultacie zasądzono kwotę 937 zł – stanowiącą sumę w/w kwot: 200 zł i 720 zł oraz 17 zł – tytułem zwrotu kosztów procesu.